

Социјално осећање омладине и сексуалност

Код младића који доживљају сексуалне сукобе, кризе и борбе, сем субјективног типа који расправља са собом и другима, бележи своја опажања и мисли у исказима и дневнику и тежи за разјашњењем својих доживљаја и спокојством, постоји и социјални тип чија се пажња управља не само на душевни живот него и на друштвену акцију, и чија се полност потписује јаким друштвеним осећањем и интересом за рад у васпитној заједници.

Другарске и пријатељске везе између чланова најмањих група у разредима појачавају се заједничким вежбањем у одећивању и самокритици, и они улазе у васпитне заједнице по свећене борби за правичност у друштвеним односима. Развија се интерес појединача за самокритику као радњу која има вредност за рад у друштву. Групе младића стичу тачна знања

о полном животу и расправљају о сексуалном питању, и постају заједнице које се брину о правилном васпитању појединца и први колективни надзор над њима, да би се оспособили за успешну социјалну делатност. Има образованих сеоских младика који стварају духовни додир са својим вршићима на селу и помажу њихово правилно сексуално развијање и увођење у културну акцију.

Колективним васпитањем у заједници сузбијају се себични тежње и наклоност издавању и полној разузданости. Многи младићи, када дођу у такву заједницу и доживе социјалну симпатију, напуштају погрешан суд о себи и критички разматрају своје држање према сексуалности ином и у целини питању. Социјалном акцијом и вежбањем у самокритици и надзору над собом ослобађају се низа заблуда и лажи и показују трпљивост пре ма туђим мишљењима и самосталност у стварању. Њихов етички развитак се помаже размишљањем о личним доживљјима и радњама, померањем пажње на принципе друштве заједнице, на више вредности, на тражење начина да се остваре идејни циљеви. Личност која младићима у васпитној заједници служи као етички узор, спречава код њих превласт самољубљености и склоности полном насиљу и изопаченостима. За формирање етичког идеала код младежи имају важну улогу правилна самокритика, саморадња и васпитачево потврђивање судова о вредностима у заједници која се стара о социјалном васпитању и правилном сексуалном развоју својих чланова.

Критичка мисао, управљена на психички ток, на сузбијају натертајући сексуалних слика и сугестивних утицања, појачају се расправљањем о вредностима у васпитној заједници. Својим одређеним ставом према духовном животу и сексуалности они не допуштају да појединцима овладају слике за које се упореди сексуална пожуда и које стварају дисхармонију тенденција и доводе до нетрпељивости и покушаја отимања слободе другима. Она обезбеђују надмоћност духовних вредности. Потретирају младиће на самокритику и надзор над собом. Ниске тежње и слике, наклоност обмањивању себе и других губе се као штранг мисао проређује у душевна дешавања и када се психички токови одређују идејним циљевима. Што је јача тежња младића да проматра себе у разноврсним животним околностима више опада снага слика које се јављају у спојевима сексуалном жудњом и наклоношћу насиљима. Младић почине да стиче моћ над собом и унутрашњу слободу. А потстреке ово саморазвијање добија он у васпитној заједници која траје од чланова интензивну самокритику, самосталност у мишљењу, савлађивање грубе чулности и себичности, смешљену социјалну акцију, борбу за правичност и истину.

Прилог

Не може се придати опште важење мишљењу да се полно васпитање за време пубертета мора ограничiti на то да се младић што је могућно више одваја од сексуалне сфере. Код многих младића субиција јаких полних жеља доводи до обра- зовања несвесних комплекса. Њима ће се олакшати борба про- тив навала нагона не ако их одвајамо од сексуалне сфере, него ако у њима пробудимо и развијемо интерес за самонадзор и критички став према средини и добу, тако да могу увек вла- дати својим тежњама, одрећи се штетних чулних уживања, не- говати код себе социјално осећање и своју вољу потчинити општим интересима заједнице. Наша грађа о душевном животу омладине из разних друштвених слојева показује да се у само- надзору и савлађивању себе донекле вежба и једна група не- образованих сеоских младића који осећају значај чедности за свој развитак и отпорност у животној борби и за напредак дру- штвене заједнице. Њихова упорност у одржавању сопствене чедности је израз тежње за личном срећом заједнице. Права васпитна заједница негује код појединача социјално осећање и критички став према догађајима и људима и олакшава му савлађивање грубе сексуалности, често удружене са непошто- вањем права јединке и друштва и одузимањем слободе другима.

Др. Слободан Попловић